

İKV BİLGİ NOTU

AĞIR VASITA ARAÇLARININ EMİSYON STANDARTLARINA İLİŞKİN YENİ KURALLAR

Ahmet Emre Usta, İKV Uzmanı

AB'de artan karayolu yük trafiği nedeniyle ağır vasıta araçlarından kaynaklanan emisyon salımı artmaya devam ediyor. Öyle ki, ağır vasıta araçlarının AB'deki karayolu taşımacılığında kaynaklanan sera gazı emisyonlarının %25'inden ve toplam AB sera gazı emisyonlarının %6'sından daha fazlasına neden olduğu tahmin ediliyor. Bu doğrultuda Komisyon, 14 Şubat 2023 tarihinde, ağır vasıtalara yönelik emisyon standartlarını güçlendirmek amacıyla mevcut 2019/1242 sayılı Tüzüğün revize edilmesine yönelik bir teklif yayımladı. AB Konseyi ise 13 Mayıs 2024 tarihinde ilgili teklife onay verdi ve yasama sürecinde son aşamaya geçildi. Güncellenecek olan kuralların AB'nin net sera gazı emisyonlarını 2030 yılına kadar 1990 seviyelerine kıyasla en az %55 oranında azaltma ve 2050 yılına kadar iklim nötrlüğüne ulaşma hedeflerine katkıda bulunması bekleniyor.¹

2019/1242 sayılı Tüzük, 16 tonun üzerindeki ağır kamyonların 2030 yılına kadar %30 daha az CO₂ salımı gerçekleştirmesini hedefliyordu. AB Konseyinin onayladığı yeni düzenleme şehir içi otobüsler, römorklar ve küçük kamyonlar gibi diğer ağır vasıta araç türlerini de kapsamına alıyor. Düzenlemenin getirdiği yeni hedefler:

- 16 tonun üzerindeki ağır kamyonlar için 2030'dan itibaren %45 emisyon azaltımı hedefi,
- 7,5 tonun üzerindeki ağır kamyonlar, 16 tonun üzerindeki ağır kamyonlar ve yolcu otobüsleri için 2035'ten itibaren %65 emisyon azaltımı hedefi,
- 7,5 tonun üzerindeki ağır kamyonlar, 16 tonun üzerindeki ağır kamyonlar ve yolcu otobüsleri için 2040 yılından itibaren %90 emisyon azaltımı hedefi,
- 2030'dan itibaren römorklar için %7,5 ve yarı römorklar için %10 emisyon azaltımı hedefi,
- 2030'dan itibaren şehir içi otobüslerin %90'ının ve 2035'ten itibaren bu otobüslerin tamamının sıfır emisyonlu olması olarak sıralanıyor.²

Bahsi geçen hedeflere ulaşmak için elektrik veya hidrojen gibi temiz teknolojilerin hangisinin kullanılacağı üreticilerin kararına bırakılmış durumda. Bununla beraber küçük hacimli üreticiler, madencilik, ormancılık ve tarımsal amaçlar için kullanılan araçlar, silahlı

¹ AB Konseyi, "Heavy-Duty Vehicles: Council and Parliament Reach A Deal to Lower CO₂ Emissions from Trucks, Buses and Trailers", 18 .01.2024, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/01/18/heavy-duty-vehicles-council-and-parliament-reach-a-deal-to-lower-co2-emissions-from-trucks-buses-and-trailers/>

² Avrupa Komisyonu, "Regulation on Strengthening CO₂ Emission Standards for Heavy-duty Vehicles", 13.05.2024, <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-29-2024-INIT/en/pdf>

kuvvetler tarafından kullanılmak üzere tasarlanmış araçlar, sivil savunma ve itfaiye hizmetleri ile çöp kamyonları gibi mesleki araçlar ilgili CO₂ azaltma hedeflerinden muaf tutuluyor.³

³ Avrupa Komisyonu, “Questions and Answers: Revision of the CO₂ Emission Standards for Heavy-Duty Vehicles”, 14.02.2023, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_23_763